

ОФШОРНІ ЗОНИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

асист. Рожкова С.Ю., студентка гр. Е-31 Якушко Т.В.

На сучасному етапі розвитку світового фінансового ринку все більшу роль відіграють офшорні зони. За деякими оцінками вони обслуговують близько 50 % всього світового капіталу. Особливість офшорних зон полягає у тому, що законодавство країни дозволяє частково або повністю звільнити від податків компанії нерезидентів. Крім того, для них існує певний пільговий режим за умови, якщо вони не здійснюють свою діяльність на території країни, де зареєстровані, в іншому разі компанію позбавляють статусу та пільг.

Офшорні зони створюються з метою залучення іноземного капіталу до регіонів із слабо розвинутою економікою. Тим самим сприяючи їх економічному розвитку, частковому підвищенню рівня зайнятості населення (адже будь-яка компанія потребує офісних працівників) тощо. До того ж, на території офшорної зони активно розвивається інфраструктура й всебічно забезпечується надійність функціонування зв'язку, адже це є однією з найголовніших ознак зони [1]. Діяльність офшорних зон розповсюджена на таких територіях, як Гонконг, Сінгапур, Кіпр, Гібралтар, Люксембург тощо. Переважно це країни, що існують за рахунок туристичного бізнесу.

Головним суб'єктом діяльності в офшорній зоні є офшорна компанія. Підприємець, який володіє нею має намір отримати вищі прибутки за рахунок низької податкової ставки. Більшість зон не вимагають пред'явлення бухгалтерських звітів, отже, можна платити фіксовану суму податків. Процедура реєстрації іноземної компанії спрощена, що дозволяє суттєво зекономити час. Також офшорні компанії можна використовувати для укладання угод, збереження конфіденційності та своєрідної втечі від податків країни, де проводиться основна діяльність. Крім того, у офшорних зонах відсутні валютний контроль та обмеження, що стосуються переміщення капіталу. Зменшуються ризики втрати капіталу, що пов'язані з політичними змінами або економічним крахом, адже офшорні зони створюються в країнах з відносною економічною та політичною стабільністю. Між іншим власник компанії отримує право на володіння житлом закордоном, дозвіл на роботу та проживання. Незважаючи на це, завжди існує ризик втрати активів, що належать офшорній компанії [2].

Власник компанії може зіткнутися з такими проблемами як небажання надання кредиту або підписання контрактів, наприклад з багатьма європейськими фірмами, які дещо сторожко ставляться до офшорних компаній. Крім того, в деяких країнах діє антиофшорне законодавство, яке забороняє співпрацю з офшорними компаніями, наприклад США, Великобританія тощо. Країна, яка володіє офшорною зоною, забороняє вихід цим підприємствам на внутрішній ринок, тим самим захищаючи власного товаровиробника.

Незважаючи на всі перераховані недоліки такої діяльності, зацікавленість бізнесменів у відкритті даної компанії пояснюється зі стабільністю, яку пропонують офшорні зони, оскільки вони є гарантами захисту інтересів клієнтів. Негативні наслідки ж здебільшого відчуває країна власника офшорної компанії. Насамперед це відтік капіталу закордон та зменшення надходжень в держскарбницю. До того ж, виникає недобросовісна податкова конкуренція й офшорні компанії, ухиляючись від оподаткування, створюють підґрунтя для розвитку тіньової економіки. Між іншим в країні-донорі скорочується рівень зайнятості населення та погіршуються соціальні процеси [3].

Отже, офшорні зони є одним з найважливіших проявів розвитку міжнародної економіки. Їх позитивний ефект полягає в прискоренню розвитку відсталих регіонів та підприємницької діяльності. Негативні наслідки проявляються в узаконенні методів

уникнення сплати податків і, як наслідок, підтримці процвітання тіньового сектору економіки.

1. Козак Ю.Г. Офшорні зони в системі світових фінансових центрів [Електронний ресурс] / Ю.Г. Козак // Міжнародна макроекономіка : навч. посіб. – К., 2012. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/13000327/ekonomika/ofshorni_zoni_sistemi_svitovih_finansovih_tsentriv

2. Москаленко, Н.В. Проблеми, зумовлені функціонуванням офшорних юрисдикцій, та шляхи їх розв'язання / Н.В. Москаленко // Актуальні Проблеми Економіки : журнал . – 2009. – № 10. – С.119-120

3. Офшорні зони та компанії. Переваги та недоліки [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://dumparticles.ru/publ/bukhgalterija_i_finansy/28-1-0-122

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 120-121.